

Semestrálny projekt z predmetu Programovanie(3)

Dávid Števaňák

January 2023

Úvod

Cieľom projektu bolo naprogramovať zjednodušenú verziu dopravnej siete mesta. Využili sme nasledovné predpoklady:

- Každá zastávka má jedinečný názov (začínajúci veľkým alebo malým písmenom) a príslušný index
- Každá linka má jedinečné číslo
- Linka môže byť len typu BUS, TRAM alebo METRO
- Linka nemusí nutne byť okružná, t.j. môže ísť len jedným smerom
- Každá linka jazdí pravidelne v dvoch intervaloch - počas pracovných dní a počas víkendov začínajúc o polnoci (00:00). Abstrahovali sme od rôznych časov v nočných a denných hodinách, zároveň sme ale povolili autobusom jazdiť aj v takom intervale, ktorý nedelí 60 (napríklad 22) a prípadná nezrovnalosť pri prechode na nasledujúci deň je ošetrená podmienkou, že každý autobus začína o polnoci (teda ak by posledný spoj vyrazil o 23:59 nasledujúci vyrazí o polnoci bez ohľadu na interval).

1 Pomocné triedy

Definujeme dve pomocné triedy:

- trieda `Time` slúži na ukladanie a jednoduché pracovanie s inštanciami času, využíva pritom dve premenné typu `int`: `hours`, `minutes`. Metódy sú popísané nižšie.
- trieda `Exception` je jednoduchá trieda na vracanie výnimiek v projekte a obsahuje len jednu premennú `std::string mess` ktorá reprezentuje chybovú správu danej vyvolanej výnimky. Jej konštruktor berie ako parameter `std::string message` a presunie ju to premennej `mess`. Druhá metóda vracia premennú `mess`.

```
1 Time(): hours(0), minutes(0){};
2     //konštruktor bez parametrov nainicializuje premenne na 0
3
4 bool Time::setTime(int hours0, int minutes0);
5     //nastavi cas pre hodnoty hours v intervale <0,24) a minutes <0,60) a vrati
6     true inak nastavi obe na 0 a vrati false
7
8 Time(int hours0, int minutes0);
9     //s vyuzitim funkcie setTime nastavi hodnoty
10
11 Time::getTime();
12     //vrati std::string reprezentáciu času vo formate <hours>:<minutes> vyplnene
13     nulami (t.j. 03:34, 01:03)
14
15 Time::getTimePair();
16     //vrati std::pair obsahujúci hodiny a minuty
17
18 //scitavanie a odcitavanie času s maximom 23:59 a minimom 00:00 (t.j. 23:55 + 00:10 =
19     00:05 a podobne 00:05 - 00:10 = 23:55)
20
21 //porovnavanie funguje intuitívne
```

2 Trieda BusStop

Táto trieda slúži na uchovávanie údajov o jednotlivých zastávkach. Obsahuje členské premenné

- `int number` - číslo zastávky
- `std::string name` - názov zastávky
- `std::vector<int> lines`, ktorá uchováva všetky linky, ktoré prechádzajú danou zastávkou (reprezentované ako `int`).

Jej metódy:

```
1 BusStop(): number(-1), name("");
2     //vytvori prazdnu zastavku so zapornym cislom ako indikator nenastavenej zastavky
3
4 BusStop(const std::string& stop_name, int num);
5     //skontroluje stop_name podla nasledovnych kriterii
6     // - nemoze byt prazdne
7     // - musi zacinat velkym alebo malym pismenom
8     //ak nesplna, vyhodi vynimku s chybovou spravou "Wrong bus stop name - must be of
9     //non-empty length and start with a letter"
10    //skontroluje, ci cislo zastavky je vacsie ako 0 - ak nie vyhodi vynimku "Wrong
11    bus stop number"
12    // ak splna vyssie podmienky, nastavi premenne
13
14 bool BusStop::addLine(int line_num);
15     //ak line_num je mensie rovne ako 0 tak vyhodi vynimku so spravou "Incorrect line
16     number";
17     // ak sa line_num nenachadza v std::vector<int> lines tak ju prida na koniec a
18     vrati true; ak sa tam nachadza nic nespravi a vrati false
19
20 bool BusStop::removeLine(int line_num);
21     // skontroluje ci je std::vector<int> lines neprazdny - ak je prazdny vrati
22     vynimku so spravou "No line to delete"
23     // inak skontroluje ci je line_num vo vectore - ak ano vymaze ju a vrati true
24     inak nespravi nic a vrati false
25
26 bool BusStop::changeName(const std::string &new_name);
27     //zmeni meno zastavky - podla rovnakych podmienok ako v konstruktore, ak zle tak
28     vracia rovnaku vynimku ako v konstruktore
29
30 bool BusStop::changeStopNum(int new_num);
31     //zmeni cislo zastavky - rovnako ako pri nastavovani v konstruktore
32
33 std::string BusStop::getBSlines() const;
34     //vrati string reprezentaciu jednotlivych krizujucich liniek v tvare <line_num>,<
35     line_num>,...
36
37 int BusStop::numberOfLines() const {return lines.size();}
38     //vrati pocet prechadzajucich liniek;
39
40 std::string BusStop::getName() const { return name; };
41     //vrati nazov zastavky
42
43 int BusStop::getStopNumber() const {return number; };
44     //vrati cislo zastavky
45
46 std::vector<int> BusStop::getCrossingLines(){return lines;};
47     //vrati std::vector<int> prechadzajucich liniek
```

3 Trieda BusLine

Trieda `BusLine` slúži na uchovávanie informácií o jednotlivých linkách. Používa pritom nasledovné premenné:

- `std::vector<std::pair<BusStop*, int>> stops` slúži na uchovávanie zastávok v linke v poradí, v akom linka premáva. Druhým parametrom v `std::pair` je `int`, ktorý reprezentuje vzdialenosť v minútach od predošlej zastávky.

- `int interval_workdays, interval_weekends` reprezentujú minútový interval, v ktorom linka premáva počas pracovných dní alebo víkendov
- `int line_num` je jedinečné číslo linky
- `bool status` symbolizuje, či je linka v prevádzke alebo nie
- `Type type` hovorí o type vozidla - jeden z množiny {BUS, TRAM, METRO}
- `direction` hovorí, akým smerom premáva linka (-1 znamená smer <- a teda počiatočná zastávka je na konci vektora, 0 znamená <->, čiže obojsmerne a 1 reprezentuje ->, čiže v smere vektora. Bližšie vysvetlené pri metóde `changeDirection`.)

Jej metódy rozdelíme do dvoch častí

3.1 Prípravné metódy

```

1 BusLine::BusLine():line_num(-1), direction(-2){};
2
3 BusLine::BusLine(int number, Type type1, int direct);
4     //ak number je cislo vacsie ako 0 a direct je jedno z cisiel -1,0,1 tak nastavi
     tieto premenne
5     // pri nespravnom number vyhodi vynimku "Incorrect line number";
6     // pri nespravnom direct vyhodi chybu "Unknown direction - use values -1,0,1 only
     !"
7
8 BusLine::BusLine(int number, Type type1, int workdays_interval, int weekends_interval
     , int direct);
9     //pre number a direct platia rovnake podmienky a spravenie ako pri predoslom
     konstruktore
10    // pre oba intervaly plati, ze musia byt z rozmedzia minimalnych a maximalnych
     intervalov definovanych ako const int v side_classes.h, inak vyhodi Exception so
     spravou bud OutsideWeekendInterval alebo OutsideWorkdayInterval
11    // inak nastavi jednotlivé premenne
12
13 bool BusLine::changeDirection(int new_direct);
14     // funkcia dostava ako input new_direct z {-1,0,1} - osetri, ak nepatri vyhodi
     Exception so spravou WrongDirection definovane v side_classes.h
15     // ak je new_direct rovnaka ako aktualna tak len vrati false
16     // inak ak je ina tak skontroluje ci je 0 - v tom pripade len prepise jej hodnotu
17     // ak je new_direct v {-1,1} tak potom reverzne vektor zastavok v linke (teda
     prehodi jeho poradie zastavok), zapise new_direct to direction a vrati true
18
19 int BusLine::getDirection();
20     //vrati aktualny smer
21
22 bool BusLine::isLineInOrder();
23     // vrati, ci je linka v prevadzke
24
25 std::string BusLine::getStopsString();
26     // vrati string reprezentáciu zastavok v nasledovnom tvare
27     // - ak je smer 0 bude pouzivat znak <-minutes->
28     // - inak pouziva znak -minutes->
29     // vysledny string je v tvare <stopName> (<)-minutes-> <stopName> ...
30
31 std::vector<std::pair<BusStop*,int>> &BusLine::getStopVector() { return stops;};
32     //vrati referenciu na vektor obsahujuci smernik na zastavky a ich vzdialenosti v
     minutach
33
34 bool BusLine::changeStatus();
35     // zmeni aktualny status na true/false len ak su splnene nasledovne podmienky:
36     // - cislo linky je > 0, oba intervaly su > 0
37     // a vrati true
38     // ak nie je splnena nejaka z podmienok tak povoli zmenit status na false a vrati
     true
39     inak len vrati false
40
41 bool BusLine::setIntervalWeekends(int wknd_int);
42 bool BusLine::setIntervalWorkdays(int work_int);
43 //nastavia interval podla podmienok ako v konstruktore s rovnakym spravaním
44
45 bool BusLine::changeLineNum(int new_line_num);
46     //zmeni cislo linky s rovnakym spravaním ak ov konstruktore

```

```

47
48 std::string BusLine::getTimetable() const;
49 //vracia string rozvrhu prichodov a odchodov linky vo formate
50 //Pondelok az Piatok
51 //<hodina> | <minuta> <minuta> ...
52 //...
53 //Vikendy
54 //<hodina> | <minuta> <minuta> ...
55 //...
56 // pricom hodina <0,24); a minuta <0,60)
57
58 void BusLine::timetableToFile(const std::string& file) const;
59 //zapise vystup z getTimetable() do suboru
60
61 int getLineNum() const {return line_num;};
62
63 Type getLineType() const {return type;};
64
65 int getIntervalWorkdays() const {return interval_workdays;};
66
67 int getIntervalWeekends() const{return interval_weekends;};
68
69 BusStop* getLastStop() const {return stops.back().first;};
70 //vrati smernik na poslednu zastavku linky
71
72 BusStop* getFirstStop() const {return stops.front().first;};
73 //smernik na prvu zastavku linky

```

3.2 Pokračovanie

Nasledovné prvé 2 metódy vkladajú alebo vymazávajú zastávku z linky, pričom prepisujú jej vzdialenosti podľa daných parametrov. Posledné dve metódy slúžia na vyhľadanie najskoršieho odchodu linky z danej počiatočnej zastávky do danej cieľovej zastávky pre zadaný čas.

```

1
2 bool BusLine::addStop(int position, BusStop &new_stop, int mins_from_prev, int
  mins_to_next);
3 //dostane position, na ktore miesto zastavka new_stop patri a tiez prislusne
  vzdialenosti, od predchadzajúcej a nasledujúcej zastavky
4 //posicion musí byť v rozmedzí <-1, stops.size()) a minuty musia splnať podmienky
  ako v konštruktore, taktiež zastavka nemože byť nainicializovaná na nesprávne
  údaje(-1, prázdny názov atď)- ak nie tak funkcia skončí a vráti false
5 // ak je position -1 alebo stops.size() tak prida zastavku na koniec vektora -
  využíva teda iba mins_from_prev, mins_to_next sú irelevantné keďže zastavka je na
  konci
6 // ak je position 0 tak zastavku prida na začiatok - mins_from_prev sú teda
  irelevantné lebo new_stop je prvá
7 // inak ak je position niekde medzi (0, stops.size()) tak ju vloží na danú
  pozíciu a prida vzdialenosti v minútach mins_from_prev a mins_to_next (napr.
  new_stop, mins_from_prev = 4, mins_to_next = 5, position = 1 a stops je vector
  Stop1 -2-> Stop2 tak zmení na Stop1 -4-> new_stop -5-> Stop2)
8 //a vráti true
9
10 bool BusLine::removeStop(BusStop &stop_rem, int mins_prev_to_next);
11 //vymaze zastavku z vektora zastavok a nahradí interval medzi týmito zastavkami
  hodnotou mins_prev_to_next
12 //ak stops je prázdny vektor alebo zastavka nie je vo vektore vráti false
13 //ak je stop_rem na začiatku alebo na konci tak ju len vymaze a vráti true
14 // inak ju vymaze z vektora a vzdialnosť predoslej a nasledovnej zastavky nastaví
  podľa parametra mins_prev_to_next - ak má hodnotu <= 0 tak to znamená že má len
  scítané aktuálne vzdialenosti (cize Stop1 -4-> stop_rem -3-> Stop2 sa zmení na
  Stop1 -7-> Stop2) a vráti true
15 //inak vymaze zastavku a zmení hodnotu podľa mins_prev_to_next (mins_prev_to_next
  = 15, Stop1 -4-> stop_rem -3-> Stop2 sa zmení na Stop1 -15-> Stop2) a vráti true
16
17 std::vector<std::pair<BusStop, Time>> BusLine::getEarliestFromStop(BusStop &start,
  BusStop &dest, Time &time, bool weekend=false);
18 //funkcia najde najskorší spoj na linke medzi dvoma zastavkami pre zadaný čas
19 // ak linka nie je v prevádzke vyhodí príslušnú výnimku "Line <number> currently
  not in order"
20 //ak jedna z dvojice start, dest nie je v linke vyhodí výnimku so správou "Given
  {destination, start point} is not in Line number <number>"
21 //inak funkcia vráti vektor dvojíc zastavka a čas medzi nimi
22

```

```

23 std::string BusLine::getEarliestFromStopString(BusStop &stop, BusStop &dest, Time &
    time, bool weekend);
24 //funkcia vrati string reprezentaciu funkcie getEarliestFromStop vo formate
25 //(<time><stopName> -mins_to_get-> (<time><stopName> -mins_to_get-> ...

```

4 Trieda PTNetwork

Posledná trieda slúži na uchovávanie informácií o celej dopravnej sieti (ďalej len DS) - to robí pomocou dvoch premenných:

- `std::map<int, BusStop>` `busstops` obsahuje všetky zastávky v DS
- `std::map<int, BusLine>` `buslines` obsahuje všetky linky v DS

a taktiež na vyhľadávanie spojov medzi dvomi zastávkami.

Aj tu si rozdelíme metódy do dvoch častí

4.1 Manipulácia s inštanciami triedy PTNetwork

V tejto časti sú najmä funkcie manipulujúce s jednotlivými premennými, pridávanie zastávok a liniek ale aj funkcie na načítanie DS zo súboru a zapisovanie do súboru s rovnakým formátom. Zároveň máme aj metódy, ktoré vracajú a zapisujú cestovný poriadok pre jednotlivé zastávky ale aj také, ktoré vracajú usporiadané najbližšie odchody liniek zo zadanej zastávky v zadanom intervale.

```

1 PTNetwork(): busstops(*new std::map<int, BusStop>) , buslines(*new std::map<int,
    BusLine>){};
2 PTNetwork(std::map<int, BusStop> stops, std::map<int, BusLine> lines, std::string ) :
    busstops(std::move(stops)), buslines(std::move(lines)) {};
3 //konštruktor
4
5 void PTNetwork::clearAll();
6 //vymaze mapy busstops a buslines
7
8 ~PTNetwork();
9 //to co clearAll();
10
11 BusStop& PTNetwork::getBusStopById(int id);
12 //vrati referenciu na zastavku v DS ak sa v nej nachadza inak vyhodi vynimku so
    spravou "No such stop ID <stopNum> in network"
13
14 BusLine& PTNetwork::getBusLineByNum(int linenum);
15 //vrati referenciu na linku v DS
16 // ak linenum < 0 vyhodi vynimku so spravou "Bus line id out of range"
17 // ak taka linka nie je vyhodi vynimku so spravou "No such line with number <
    lineNum> in network"
18
19 int PTNetwork::getNumberOfLines() const { return buslines.size();};
20 int PTNetwork::getNumberOfStops() const { return busstops.size();};
21
22 void PTNetwork::readStopsAndLines(const std::string& file);
23 // precita subor so zastavkami a spojmi a nacita ho do jednotlivych premennych
24 //subor musi byt v nasledovnom formate:
25 //<StopNo>;<StopName>
26 //...
27 //~empty line~
28 //<LineNumber>;<IntervalWorkdays>;<IntervalWeekends>;<IsInOrder>;<Direction>(-1
    <->, 0 <->, 1 ->)>
29 //<StartStopNumber> -> <TimeToGet> -> <StopNumber> ... <EndStopNumber>
30 //~empty line~
31 // ...
32 // ak maju dve zastavky rovnake cislo tak vrati Exception "Multiple Bus Stop
    number definition in file <filename> on stop number <stopNum>" podobne aj pre
    rovnaky nazov vrati "Multiple Bus Stop name definition in file <file> on stop <
    stopName>"
33 //ak je nespravny type v niektorych z liniek vyhodi vynimku "Bus Line <type> must
    be within range 0-2 representing Bus, Tram, Metro respectively"
34 //ak parametre niktozej z liniek nie su spravne vyhodi Exception "Bus Line
    parameters not formatted correctly"
35 // ak sa v linkach nachadza BusStop ktora nebola medzi vymenovanymi zastavkami
    vrati chybu "Bus Stop number <StopNo> not among list of bus stops"
36 // ak maju niekotre linky rovnake number tak vrati chybu "Multiple Bus Line
    number definition in file <file> on Bus Line number <lineNum>"

```

```

37
38
39 void PTNetwork::writeStopsAndLines(const std::string &file);
40 //zapise DS do suboru v rovnakom formate ako ho cita vo funkcii readStopAndLines
41 // - POZOR nemusi byt rovnaky subor zapisany a precitany lebo poradie liniek nie je
42 // striktno dane
43
44 std::string PTNetwork::getTimeTableForStop(BusStop &stop);
45 //vrati std::string reprezentujuci rozvrh pre danu zastavku - pre vsetky
46 //prechadzajuce linky vypise ich trasu a casy odchodov zo zastavky
47 //ak zastavka nie je v DS vrati chybu "Given bus stop <stopName> not in this
48 //network"
49 //ak niektera linka nie je v prevadzke vo vystupe to vyzerá:
50 //===== <LineNum>-SMER-<lastStop>-=====
51 // <stop1> -minutes-> <stop2> ....
52 // Linka momentálne mimo prevádzky
53 //pre ostatne vypisuje rovnako trasu a pod nou
54 // Pondelok az piatok:
55 // <hour> | <minute> <minute> ....
56 // ...
57 // Vikendy:
58 // <hour> | <minute> <minute> ...
59 // ...
60 //...
61
62 void PTNetwork::writeTimeTableForStop(std::string filename, BusStop &stop);
63 //zapise vystup getTimeTableForStop do daneho suboru
64
65 std::vector<std::tuple<Time,int, BusStop>> PTNetwork::getClosestFromStop(BusStop &
66 stop, Time time1, Time interval, bool weekend);
67 //vrati usporiadany vektor (od najmensieho casu cakania po najvacsi) casov, linky
68 //a konecnej zastavky linky pre odchadzajuce linky zo zastavky ktore su v zadanom
69 //intervale (teda tie linky ktore odchadzaju zo zastavky skor ako time1 + interval)
70
71 std::string PTNetwork::getClosestFromStopString(BusStop &stop, Time time1, Time
72 interval, bool weekend);
73 //vrati string reprezentáciu funkcie getClosestFromStop vo formate:
74 // "<lineNum>: o <untilDepartueTlme> minut (odchod-><departureTime>), smer: <
75 //endStop>\n<lineNum>: o <untilDepartueTlme> minut (odchod-><departureTime>), smer:
76 //<endStop>\n..."
77 //napr. "29: o 00:14 minut (odchod->00:16), smer: Cintorin Slavicie\n4: o 00:26
78 //minut (odchod->00:28), smer: Zochova\n"
79
80 int PTNetwork::addStop(BusStop *new_stop);
81 //prida zastavku do siete - ak je uz v sieti taka zastavka s menom vrati jej
82 //aktualny index/cislo
83 //potom ak je index unikatny tak ju len prida ak ale koliduje s indexom inej
84 //zastavky tak ho prepise na najvyssi index + 1 a prida zastavku
85
86 bool PTNetwork::addLine(BusLine &new_line);
87 //prida linku do siete (teda aj vsetky jej zastavky - pomocou addStop), ak jej
88 //cislo nekoliduje s inou zastavkou inak vrati vynimku
89 // "Bus line number <lineNum> already exists with route: <collidingLineRoute>"
90

```

4.2 Pokračovanie - vyhľadavanie najkratšej cesty

Posledná časť sa zameriava na vyhľadavanie najkratšej trasy (vzhľadom na čas) použitím Dijkstrovho algoritmu na hľadanie "najlacnejšej cesty". Ako reprezentáciu DS sme zvolili `std::map` kde kľúčom je číslo zastávky a hodnota je `std::tuple<int, int,int>` ktorá reprezentuje susednú zastávku (jej číslo), čas, za aký sa do nej dostaneme zo zastávky v kľúči a nakoniec linku, po ktorej do zastávky ideme.

```

1 std::vector<std::tuple<int, int, int>> PTNetwork::whereNext(BusStop &from);
2 //ak je zastavka v DS tak vrati vektor trojic - susedne zastavky, vzdialenost (
3 //minuty) a spajajuca linka medzi nimi
4 //ak nejaka linka nie je v prevadzke tak sa s nou nepracuje
5 //ak zastavka nie je v DS vrati vynimku "Given stop <stopName> not in network"
6
7 std::map<int, std::vector<std::tuple<int, int, int>>> PTNetwork::createAdjMap();
8 //s vyuzitim whereNext vytvori mapu susednosti kde key je zastavka a value je
9 //trojica vratena funkciou whereNext
10
11 std::vector<pair<int,int>> PTNetwork::findShortestPath(BusStop &start, BusStop &dest)
12 ;

```

```

10 //vrati vektor dvojic - prve je zastavka a druha linka na akou sa dostane na
    nasledujucu zastavku pricom posledna dvojica ma linku = 0
11 //ak cesta neexistuje vrati prazdny vektor
12
13 std::string PTNetwork::getRoute(BusStop &start, BusStop &end, Time when){
14     //vrati string reprezentaciu funkcie findShortestPath
15     //ak neexistuje vrati "No path from <startName> to <endName>"
16     //"(time length: <totalTime>) <lineNum>(<type>): (<departueTime>)<stopName> -
        minutes-> (<depTime>)<stopName> -minutes-> ...(<depTime>)<stopName> /-prestup- <
        lineNume>(<type>) -/ (<departueTime>)<stopName> -minutes-> (<depTime>)<stopName>
        -minutes-> ...(<depTime>)<stopName> /-prestup- <lineNume> -/ ..."
17 }

```